

Jaarverslag – data

2023

Colofon

Refereren als

FBE Noord-Holland (2024). Jaarverslag - data 2023. Stichting Faunabeheerenheid Noord-Holland, Haarlem.

Auteurs

Stichting Faunabeheerenheid Noord-Holland

Postadres

Spaarne 17
2011 CD Haarlem

T 023 – 21 00 223

E info@fbenoordholland.nl

I <https://fbenoordholland.nl/>

Eindredactie

Stichting Faunabeheerenheid Noord-Holland

Fotografen/afbeeldingen

Shutterstock

Inhoudsopgave

Colofon	ii	2 Faunabeheerplan damhert	18
Inhoudsopgave	iii	2.1 Damhert (ontheffing)	19
1 Faunabeheerplan algemene soorten	2	3 Faunabeheerplan ganzen incl. Schiphol	20
1.1 Vos (ontheffing & landelijke vrijstelling)	2	3.1 Brandgans (ontheffing & provinciale vrijstelling)	22
1.2 Bruine rat (ontheffing)	3	3.2 Canadese gans (ontheffing & landelijke vrijstelling)	24
1.3 Zwarte rat (ontheffing)	4	3.3 Grauwe gans (ontheffing & provinciale vrijstelling)	26
1.4 Kauw (landelijke vrijstelling)	5	3.4 Hybride gans (ontheffing & provinciale vrijstelling)	28
1.5 Zwarte kraai (landelijke vrijstelling)	6	3.5 Kolgans (ontheffing & provinciale vrijstelling)	29
1.6 Knobbelzwaan (provinciale vrijstelling)	7	3.6 Nijlgans (provinciale opdracht)	30
1.7 Meerkoet (provinciale vrijstelling)	8	3.7 Verwilderde boerengans (ontheffing & provinciale vrijstelling)	31
1.8 Ekster (provinciale vrijstelling)	9	4 Faunabeheerplan ree	32
1.9 Gaai (provinciale vrijstelling)	10	4.1 Ree (opdracht)	33
1.10 Spreeuw (provinciale vrijstelling)	11	5 Natura 2000-gebieden	34
1.11 Houtduif (landelijke vrijstelling & jacht)	12	6 Preventieve maatregelen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.12 Konijn (landelijke vrijstelling & jacht)	13	Bijlagen	37
1.13 Fazant (jacht)	14	Bijlage 1: Algemene soorten	37
1.14 Haas (jacht)	15	Bijlage 2: Ganzen	38
1.15 Wilde eend (jacht)	16		
1.16 Rosse stekelstaart (provinciale opdracht)	17		

Bijzonderheden

Alle data waarover wordt gerapporteerd in het Jaarverslag 2023 is op 19 juni 2024 geëxporteerd vanuit FaunaSpot.

Leeswijzer

In dit bestand staat per diersoort een overzicht van het beheer van afgelopen jaar en een beschrijving van de populatietrend. Deze cijfers gaan over de populaties in de provincie Noord-Holland, tenzij anders is aangegeven.

1 Faunabeheerplan algemene soorten

Geldende ontheffingen, vrijstellingen en opdrachten 2023¹

Naam	Nummer	Diersoort	Periode	Werkgebied
Ontheffing	OMG-018728/DMS438648	Vos	1 februari t/m 14 juli Jaarrond (WBE Texel)	FBE Noord-Holland
Ontheffing – luchtdruk geweer	OD.358502	Bruine rat Zwarte rat	1 januari t/m 31 december	FBE Noord-Holland
Landelijke vrijstelling		Houtduif Kauw Konijn Zwarte kraai Vos	1 januari t/m 16 mei (vervallen op 17 mei) n.v.t. (vervallen in 2022)	FBE Noord-Holland
Provinciale vrijstelling	836711/836731	Ekster Gaai Knobbelzwaan Meerkoet Spreeuw	n.v.t. n.v.t. 1 januari t/m 16 mei 1 januari t/m 16 mei n.v.t. (vervallen op 17 mei)	FBE Noord-Holland
Jacht		Fazant (hen) Fazant (haan) Haas Houtduif Konijn Wilde eend	15 oktober t/m 31 december 15 oktober t/m 31 januari 15 oktober t/m 31 december 15 oktober t/m 31 januari Gesloten 15 augustus t/m 31 januari	FBE Noord-Holland
Provinciale opdracht	1053566/1097101	Rosse stekelstaart	1 januari t/m 31 december	FBE Noord-Holland

¹ Bijlage 1: 'Algemene soorten' geeft de cijfers per WBE weer.

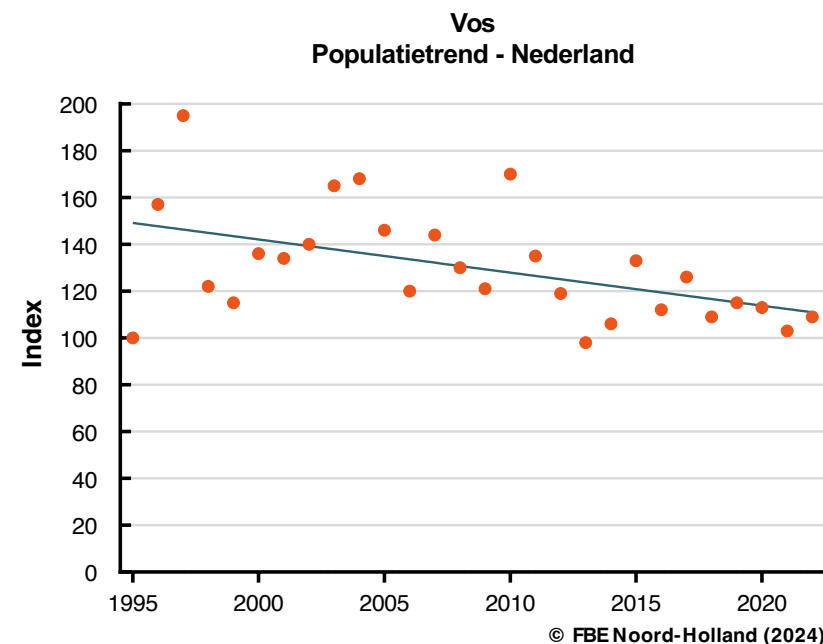
1.1 Vos (ontheffing)

Overzicht vos in 2023

Beheer	2023
	#gedood
Ontheffing – nachtelijk beheer	273
1 februari t/m 15 juli 2023	
Totaal gedood	273

Toelichting

De populatietrend - opgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek in samenwerking met Planbureau voor de Leefomgeving, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en Wageningen University & Research Centre – laat zien dat de vossenpopulatie de laatste 10 jaar stabiel is in Nederland. In de gehele periode van 1995-2022 is de populatie van de vos matig afgenomen (Figuur 1).

Figuur 1: Index vossenpopulatie Nederland 1995-2022.

Bron: CBS, PBL, RIVM, WUR (2022). Trend van zoogdieren, 1995-2020 (indicator 1571, versie 07, 22 juni 2022). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

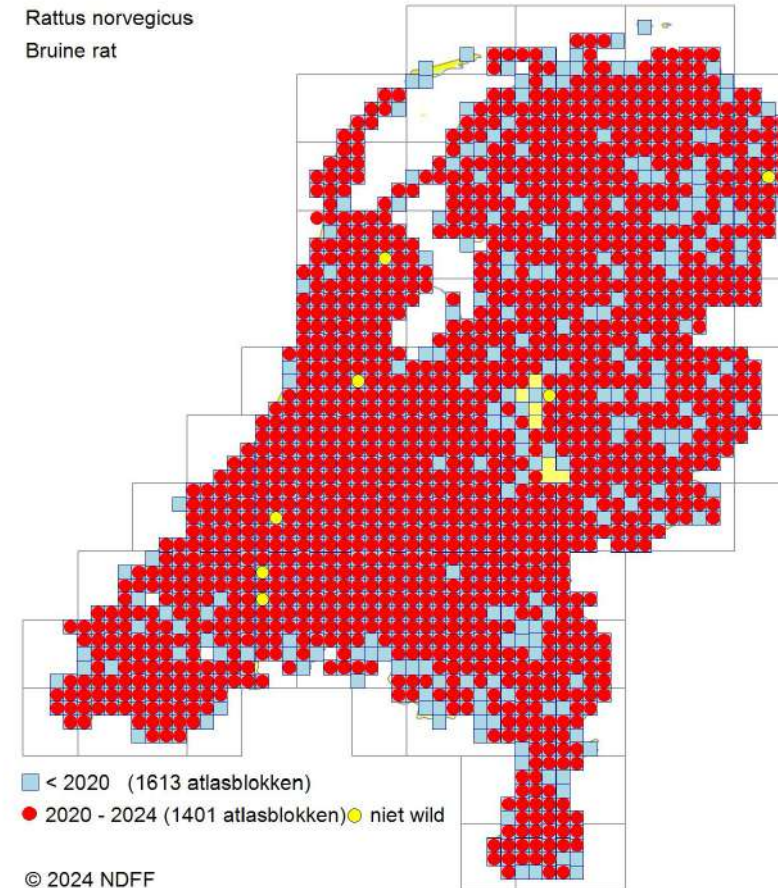
1.2 Bruine rat (ontheffing)

Overzicht bruine rat in 2023

Beheer	2023
	#gedood
Ontheffing – luchtdruk geweer	1.479
1 januari t/m 31 december 2023	
Totaal gedood	1.479

Toelichting

De bruine rat komt in heel Nederland en dus ook in heel Noord-Holland voor (Figuur 2). Er zijn geen telgegevens beschikbaar voor de bruine rat.

Figuur 2: Verspreiding van de bruine rat in Nederland. Bron: <https://www.verspreidingsatlas.nl/8496215>

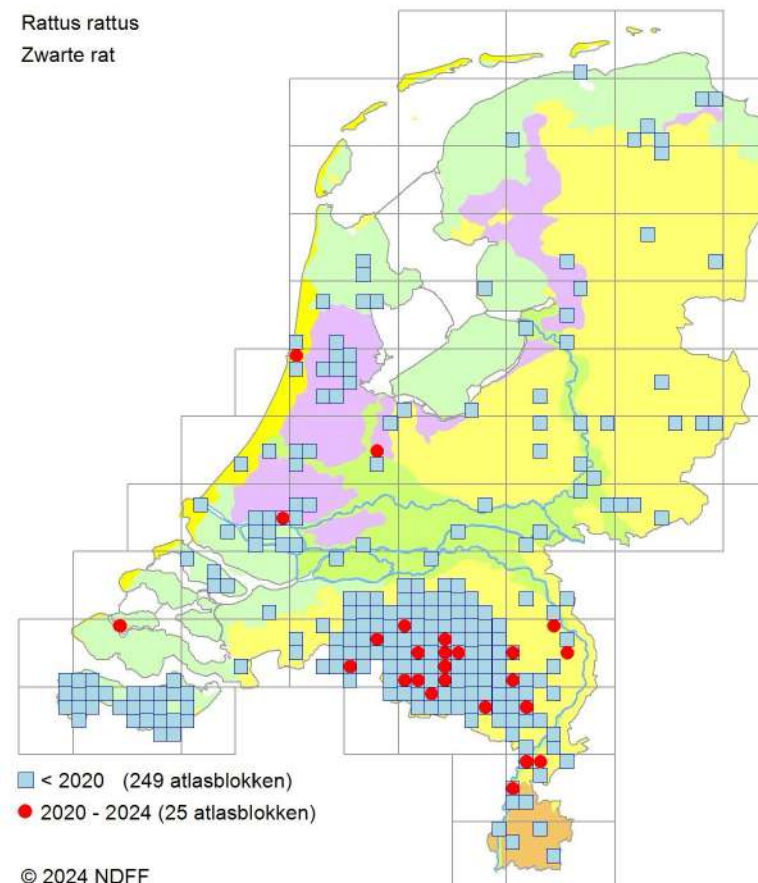
1.3 Zwarte rat (ontheffing)

Overzicht zwarte rat in 2023

Beheer	2023
	#gedood
Ontheffing – luchtdruk geweer	1
1 januari t/m 31 december 2023	
Totaal gedood	1

Toelichting

De zwarte rat komt op een paar plekken in Noord-Holland voor (Figuur 3). Er zijn geen telgegevens beschikbaar voor de zwarte rat.

Figuur 3: Verspreiding van de zwarte rat in Nederland. Bron: <https://www.verspreidingsatlas.nl/8496216>

1.4 Kauw (landelijke vrijstelling)

Overzicht kauw in 2023

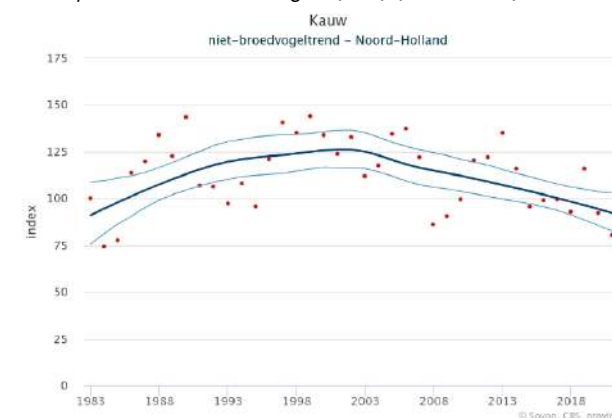
Beheer	2023
	#gedood
Landelijke vrijstelling	1.365
1 januari t/m 16 mei 2023	
Totaal gedood	1.365

Toelichting

De broed- en niet-broedvogel telling van Sovon laat zien dat de populatie in de afgelopen 12 jaar matig af is genomen. Sinds 1983 is de niet-broedvogel populatie van de kauw stabiel (Figuur 4 en Figuur 5).

Figuur 4: Geïndexeerde trend van de kauw als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007–2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 5: Geïndexeerde trend van de kauw als niet-broedvogel in Noord-Holland, periode 1983–2022. Weergegeven is de jaarlijkse index van de winterpopulatie in december (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Punt Transect Telling project (PTT) (Bron: Sovon).

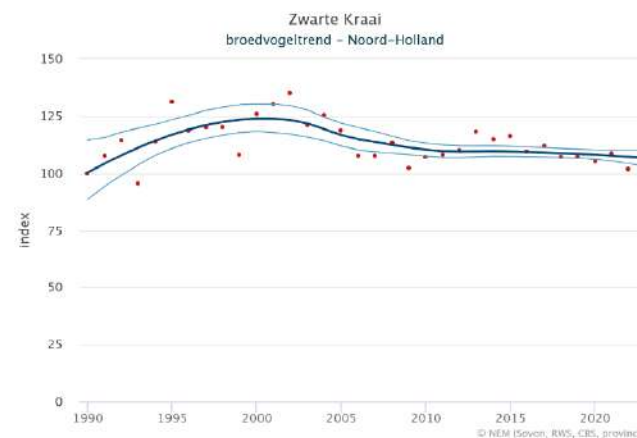
1.5 Zwarte kraai (landelijke vrijstelling)

Overzicht zwarte kraai in 2023

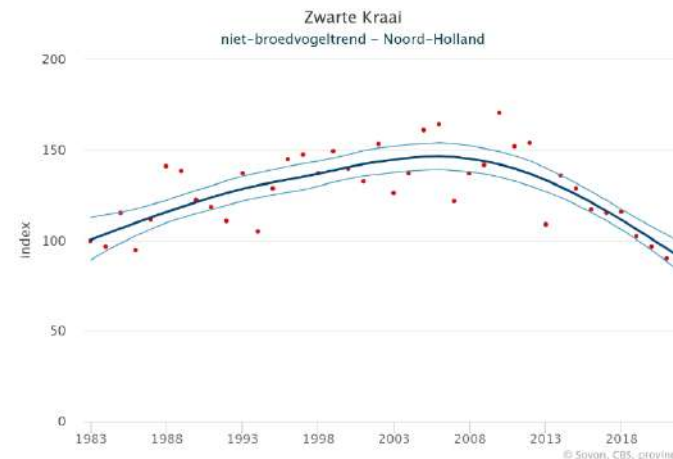
Beheer	2023	
	#nesten	#gedood
Landelijke vrijstelling	1	760
1 januari t/m 16 mei 2023		
Totaal gedood	1	760

Toelichting

De broedvogeltrend van Sovon laat ook een stabiele populatie zien sinds de start van de tellingen in 1990, maar in de laatste 12 jaar is er een matige afname (Figuur 6). De niet-broedvogeltrend van Sovon toont hetzelfde beeld (Figuur 7).

Figuur 6: Geïndexeerde trend van de zwarte kraai als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 7: Geïndexeerde trend van de zwarte kraai als niet-broedvogel in Noord-Holland, periode 1983-2022. Weergegeven is de jaarlijkse index van de winterpopulatie in december (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Punt Transect Telling project (PTT) (Bron: Sovon).

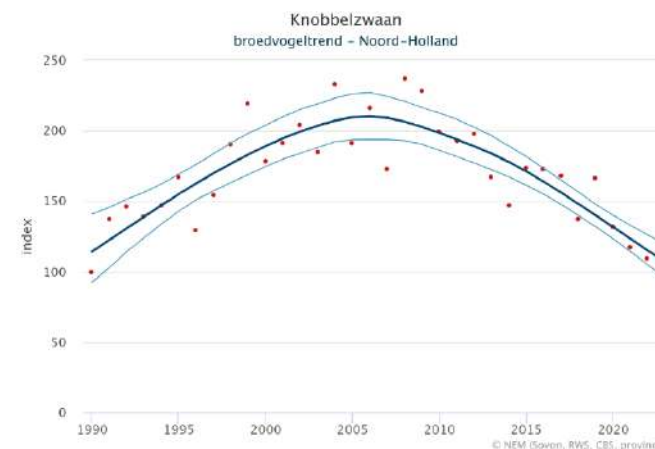
1.6 Knobbelzwaan (provinciale vrijstelling)

Overzicht knobbelzwaan in 2023

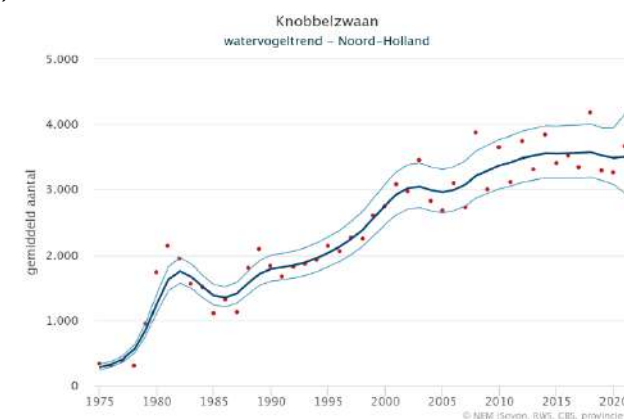
Beheer	2023	
	#nesten	#gedood
Provinciale vrijstelling	19	302
1 januari t/m 16 mei 2023		
Totaal gedood	19	302

Toelichting

De broedvogeltrend van Sovon van de knobbelzwanenpopulatie toont over de gehele periode een stabilisatie. In de afgelopen 12 jaar is er echter een matige afname te zien (Figuur 8). Dit wordt niet waargenomen bij de watervogeltrend van Sovon, deze laat namelijk een matige toename zien sinds 1975. Deze groei is in de laatste 12 jaar gestabiliseerd (Figuur 9).

Figuur 8: Geïndexeerde trend van de knobbelzwaan als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007–2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donkergekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 9: Geïndexeerde trend van de knobbelzwaan als watervogel in Noord-Holland, periode 1983–2021. Weergegeven is het seizoensgemiddelde (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn) en het 95% betrouwbaarheidsinterval van de trendlijn (lichtgekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Watervogels (seizoen juli t/m juni) (Bron: Sovon).

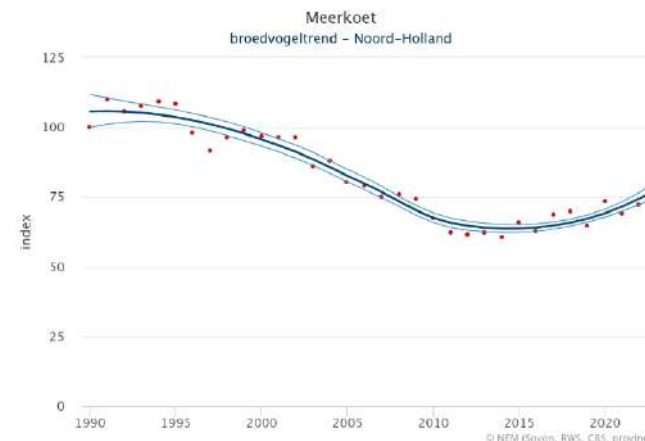
1.7 Meerkoet (provinciale vrijstelling)

Overzicht meerkoet in 2023

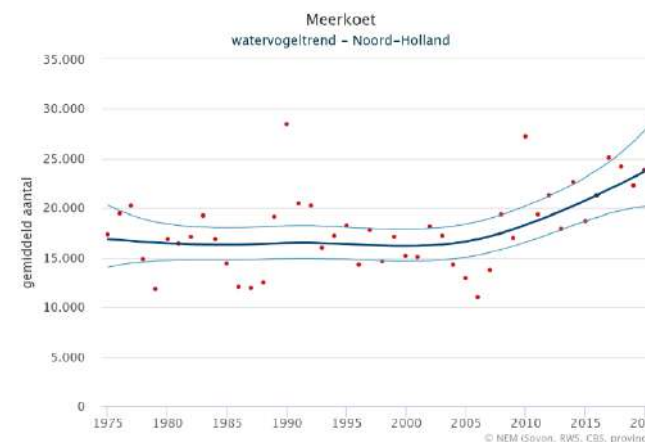
Beheer	2023
	#gedood
Provinciale vrijstelling	1.396
1 januari t/m 16 mei 2023	
Totaal gedood	1.396

Toelichting

De broedvogeltrend van Sovon toont sinds 1990 een afname in de populatie meerkoeten, en de laatste 12 jaar is deze populatie weer toegenomen (Figuur 10). De watervogeltrend van Sovon laat net als de voorjaarstelling en broedvogel telling een matige toename van de populatie zien (Figuur 11).

Figuur 10: Geïndexeerde trend van de meerkoet als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 11: Geïndexeerde trend van de meerkoet als watervogel in Noord-Holland, periode 1983-2021. Weergegeven is het seizoensgemiddelde (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn) en het 95% betrouwbaarheidsinterval van de trendlijn (lichtgekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Watervogels (seizoen juli t/m juni) (Bron: Sovon).

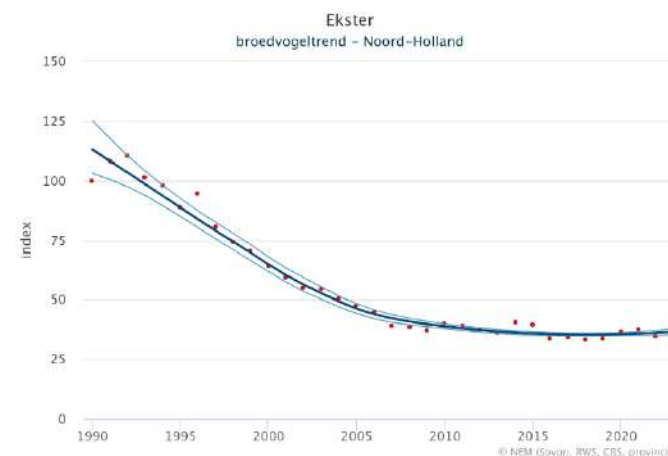
1.8 Ekster (provinciale vrijstelling)

Overzicht ekster in 2023

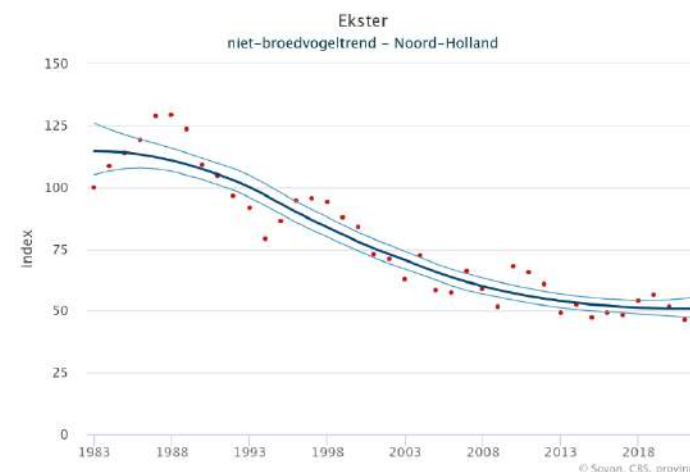
Beheer	2023
	#gedood
Provinciale vrijstelling	0
n.v.t.	
Totaal gedood	0

Toelichting

De broed en niet-broedvogel telling van Sovon tonen beide een vrij stabiele populatie eksters in de laatste 12 jaar. In de volledige periode is er een matige afname (Figuur 12 en Figuur 13).

Figuur 12: Geïndexeerde trend van de ekster als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 13: Geïndexeerde trend van de ekster als niet-broedvogel in Noord-Holland, periode 1983-2022. Weergegeven is de jaarlijkse index van de winterpopulatie in december (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Punt Transect Telling project (PTT) (Bron: Sovon).

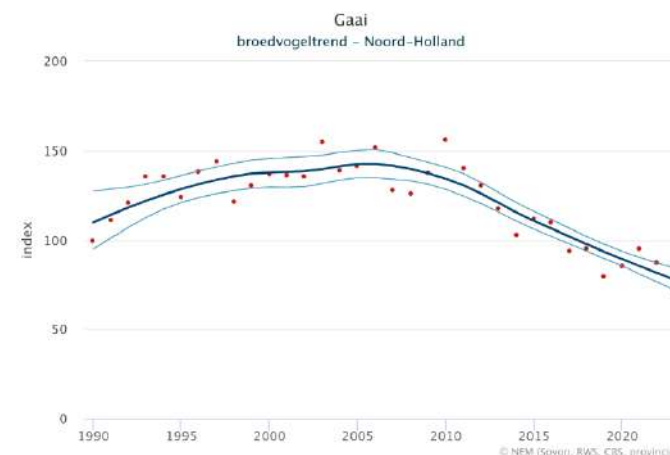
1.9 Gaai (provinciale vrijstelling)

Overzicht gaai in 2023

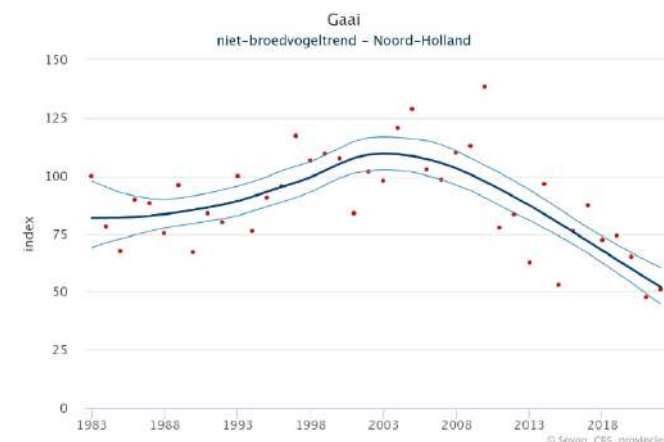
Beheer	2023
	#gedood
Provinciale vrijstelling	0
n.v.t.	
Totaal gedood	0

Toelichting

De broedvogeltrend van Sovon toont een matige afname in de gaaienpopulatie in de laatste 12 jaar en over de gehele periode (Figuur 14). De niet-broedvogeltrend van Sovon laat hetzelfde beeld zien (Figuur 15).

Figuur 14: Geïndexeerde trend van de gaai als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 15: Geïndexeerde trend van de gaai als niet-broedvogel in Noord-Holland, periode 1983-2022. Weergegeven is de jaarlijkse index van de winterpopulatie in december (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Punt Transect Telling project (PTT) (Bron: Sovon).

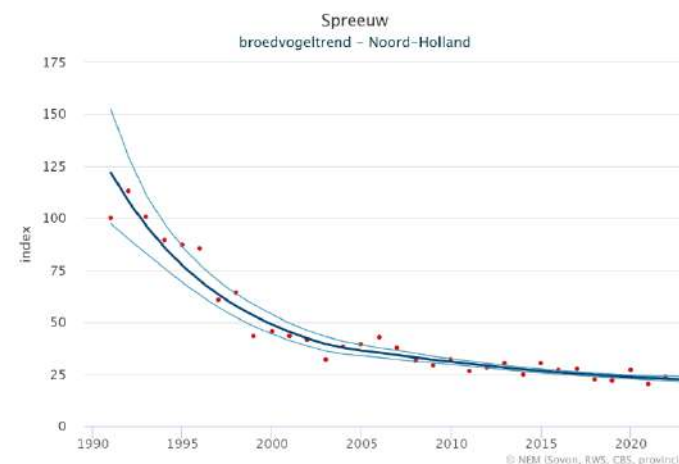
1.10 Spreeuw (provinciale vrijstelling)

Overzicht spreeuw in 2023

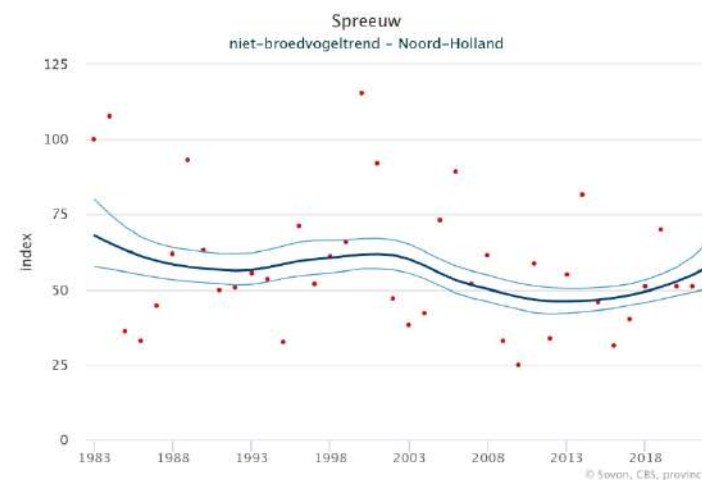
Beheer	2023
	#gedood
Provinciale vrijstelling	0
n.v.t.	
Totaal gedood	0

Toelichting

De broedvogel telling van Sovon toont aan dat de spreeuwenpopulatie matig afneemt in de laatste 12 jaar en over de gehele periode (Figuur 16). De niet-broedvogel telling van Sovon laat zien dat de populatie spreeuwen stabiel is de laatste 12 jaar, over de gehele periode is er wel een matige afname (Figuur 17).

Figuur 16: Geïndexeerde trend van de spreeuw als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 17: Geïndexeerde trend van de spreeuw als niet-broedvogel in Noord-Holland, periode 1983-2022. Weergegeven is de jaarlijkse index van de winterpopulatie in december (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Punt Transect Telling project (PTT) (Bron: Sovon).

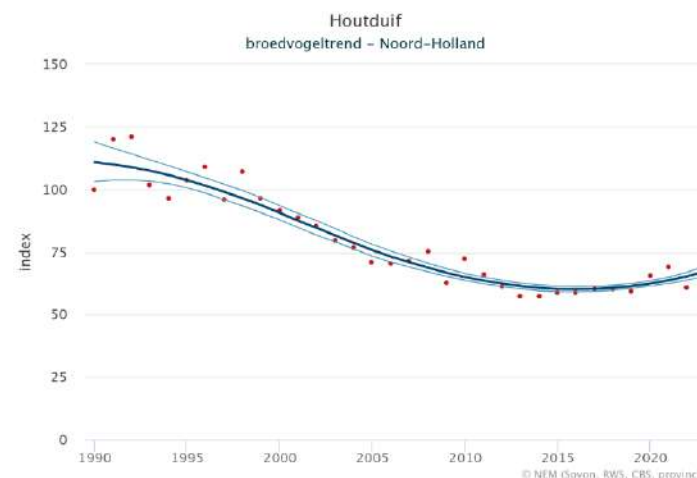
1.11 Houtduif (landelijke vrijstelling & jacht)

Overzicht houtduif in 2023

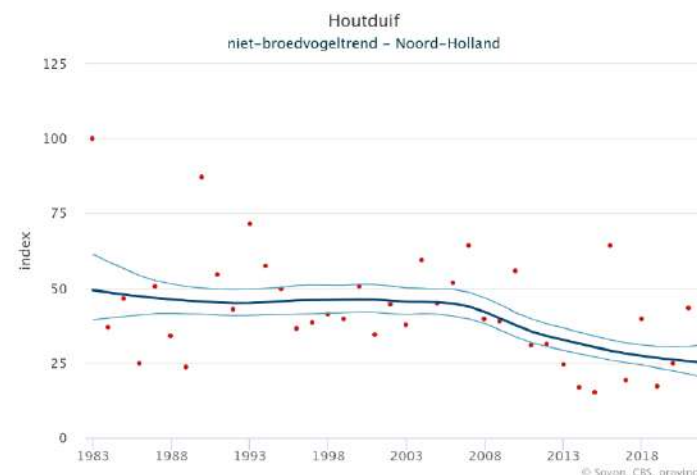
Beheer en jacht		2023
	#gedood	
Landelijke vrijstelling		654
1 februari t/m 16 mei 2023		
Jacht		283
15 oktober 2023 t/m 31 januari 2024		
Totaal gedood		937

Toelichting

De broedvogeltrend van Sovon laat een matige toename houtduiven zien in de laatste 12 jaar, maar over de gehele periode een matige afname (Figuur 24). De niet-broedvogeltrend laat een stabiele populatie houtduiven zien in de laatste 12 jaar, maar ook hier over de hele periode is er een matige afname (Figuur 19).

Figuur 18: Geïndexeerde trend van de houtduif als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 19: Geïndexeerde trend van de houtduif als niet-broedvogel in Noord-Holland, periode 1983-2022. Weergegeven is de jaarlijkse index van de winterpopulatie in december (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Punt Transect Telling project (PTT) (Bron: Sovon).

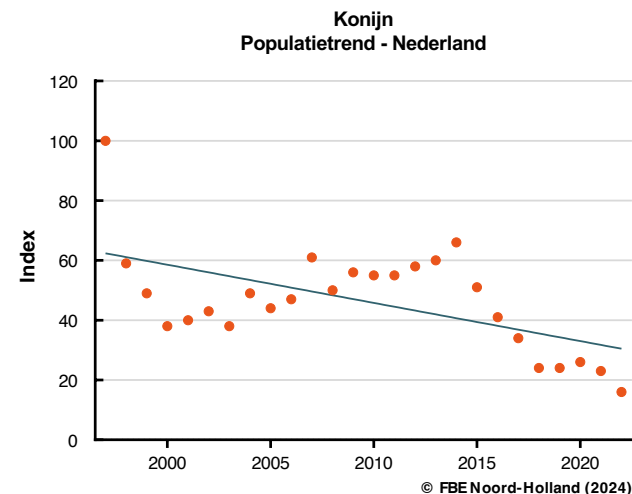
1.12 Konijn (landelijke vrijstelling & jacht)

Overzicht konijn in 2023

Beheer en jacht		2023
	#gedood	
Landelijke vrijstelling		13
1 januari t/m 16 mei 2023		
Jacht (gesloten)		0
15 augustus 2023 t/m 31 januari 2024		
Totaal gedood		13

Toelichting

De populatietrend – opgesteld door Centraal Bureau voor de Statistiek in samenwerking met Planbureau voor de Leefomgeving, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en Wageningen University & Research Centre – laat zien dat de konijnenpopulatie matig afneemt sinds 1997. In de laatste 10 jaar is de populatie konijnen in Nederland sterk afgenomen (Figuur 20).

Figuur 20: Index konijnenpopulatie Nederland 1997–2020.

Bron: Trend van zoogdieren, 1995–2022 (indicator 1571, versie 07, 22 juni 2022). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

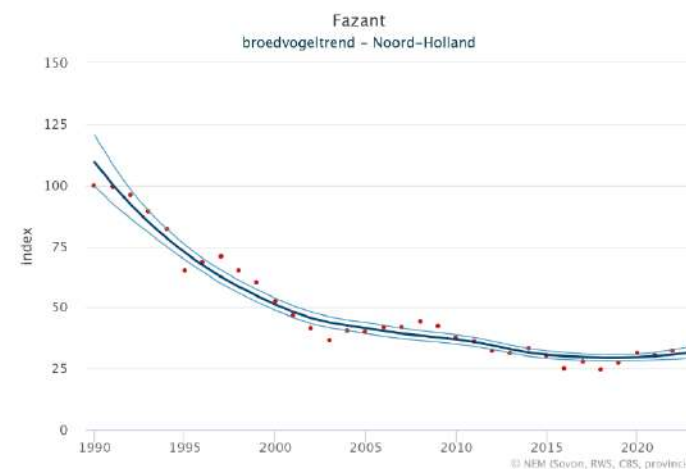
1.13 Fazant (jacht)

Overzicht fazant in 2023

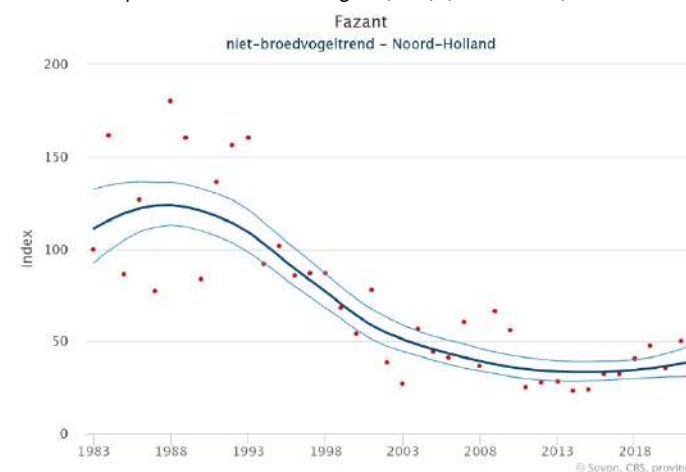
Jacht	2023
	#gedood
Jacht	662
15 oktober t/m 31 december 2023 (hen)	
15 oktober 2023 t/m 31 januari 2024 (haan)	
Totaal gedood	662

Toelichting

De broedvogel telling van Sovon laat een stabiele populatie zien in de laatste 12 jaar, sinds 1990 is er wel een matige afname waargenomen (Figuur 21). In de laatste 12 jaar van de niet-broedvogeltrend van Sovon is geen trend aantoonbaar, maar sinds 1983 is de populatie wel matig afgenomen (Figuur 22).

Figuur 21: Geïndexeerde trend van de fazant als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 22: Geïndexeerde trend van de fazant als niet-broedvogel in Noord-Holland, periode 1983-2022. Weergegeven is de jaarlijkse index van de winterpopulatie in december (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Punt Transect Telling project (PTT) (Bron: Sovon).

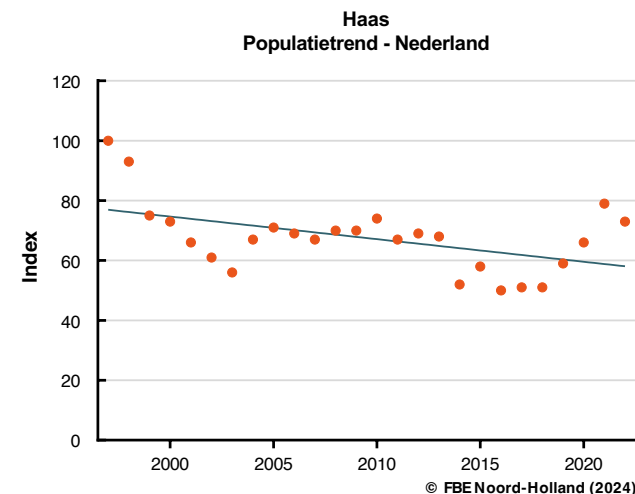
1.14 Haas (jacht)

Overzicht haas in 2023

Jacht	2023
	#gedood
Jacht	11.901
15 oktober t/m 31 december 2023	
Totaal gedood	11.901

Toelichting

De populatietrend – opgesteld door Centraal Bureau voor de Statistiek in samenwerking met Planbureau voor de Leefomgeving, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en Wageningen University & Research Centre – laat zien dat de hazenpopulatie matig afneemt sinds 1997. Deze trend is de afgelopen 10 jaar omgezet in een matige toename (Figuur 23).

Figuur 23: Index hazenpopulatie Nederland 1997-2020.

Bron: Trend van zoogdieren, 1995-2022 (indicator 1571, versie 07, 22 juni 2022). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

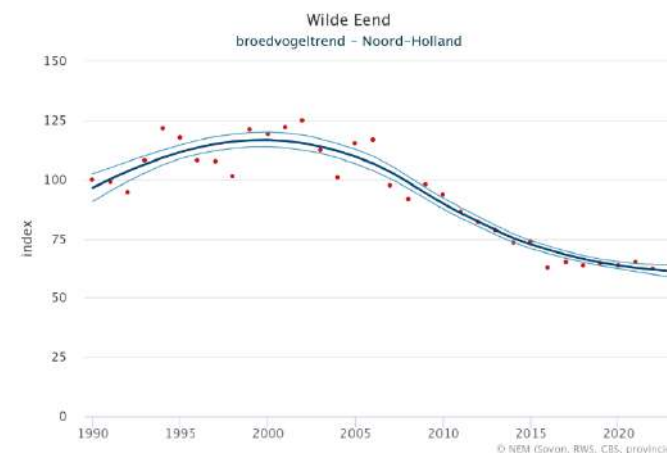
1.15 Wilde eend (jacht)

Overzicht wilde eend in 2023

Jacht	2023
	#gedood
Jacht	7.492
15 augustus 2023 t/m 31 januari 2024	
Totaal gedood	7.492

Toelichting

Zowel de broedvogel- en de watervogeltrend van Sovon laten een matige afname zien van populatie wilde eenden in de laatste 12 jaar en de gehele periode (Figuur 24 & Figuur 25).

Figuur 24: Geïndexeerde trend van de wilde eend als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 25: Geïndexeerde trend van de wilde eend als watervogel in Noord-Holland, periode 1983-2021. Weergegeven is het seizoensgemiddelde (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn) en het 95% betrouwbaarheidsinterval van de trendlijn (lichtgekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Watervogels (seizoen juli t/m juni) (Bron: Sovon).

1.16 Rosse stekelstaart (provinciale opdracht)

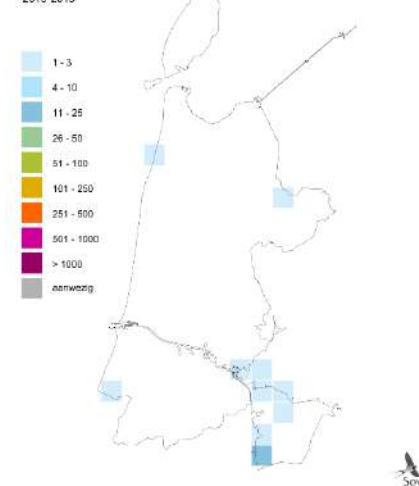
Overzicht rosse stekelstaart in 2023

Beheer	2023
	#gedood
Provinciale opdracht	10
1 januari t/m 31 december 2023	
Totaal gedood	10

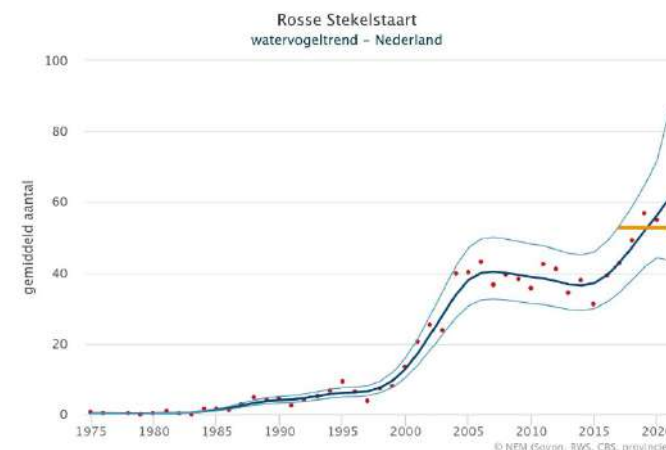
Toelichting

Met name op de Loenderveense Plas zijn in de winter meerdere waarnemingen van rosse stekelstaarten gedaan (Figuur 26). Het aantal rosse stekelstaarten is in Nederland sinds 2000 sterk toegenomen. Sinds 2006 is de groei afgevlakt, maar in de laatste 12 jaar is er wel weer een significante toename (Figuur 27).

Rosse Stekelstaart - *Oxyura jamaicensis*
niet broedvogels
verspreiding
2013-2019

Figuur 26: Geschatte aantal rosse stekelstaarten als watervogel, per 5x5 km-hok, in de periode 2013-2015 (Bron: Sovon).

Figuur 27: Aantalsontwikkeling van de rosse stekelstaart als watervogel in Nederland, periode 1975-2021. Weergegeven is het seizoensgemiddelde (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn) en het 95% betrouwbaarheidsinterval van de trendlijn (lichtgekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Watervogels (seizoen juli t/m juni) (Bron: Sovon).

2 Faunabeheerplan damhert

Geldende ontheffingen, vrijstellingen en opdrachten 2023

Naam	Nummer	Diersoort	Periode	Werkgebied
Ontheffing - binnen leefgebied	OD.348483	Damhert	1 november t/m 31 maart	Leefgebied damhert excl. bufferzone
			1 januari t/m 31 december	Bufferzone
Ontheffing - buiten leefgebied	OD.349063	Damhert	1 januari t/m 31 december	Nulstandgebied
Provinciale opdracht - valwild	1286127/1286133	Damhert Ree	1 januari t/m 31 december	FBE Noord-Holland

2.1 Damhert (onthefing)

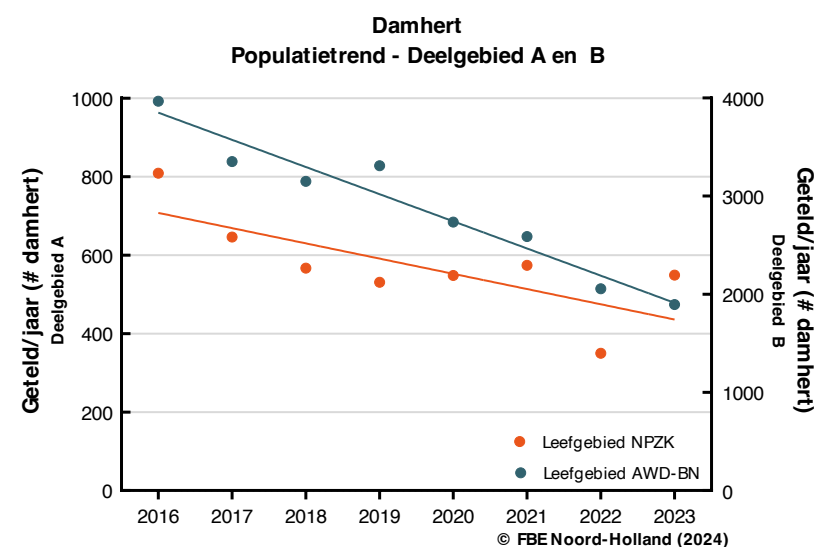
Overzicht damhert in 2023

Telling		2023
Damherttelling ²		2.443
Beheer		2023
		#gedood
Onthefing – binnen leefgebied (excl. bufferzone)³		2.121
1 november 2022 t/m 31 maart 2023		
Onthefing – binnen leefgebied (bufferzone)		162
1 januari t/m 31 december 2023		
Onthefing – buiten leefgebied		24
1 januari t/m 31 december 2023		
Provinciale opdracht		-4
1 januari t/m 31 december 2023		
Totaal gedood		2.307

² Dit aantal betreft het aantal geteld damherten in deelgebied A en B (zie FBP Damhert). De laatste bevindt zich deels in Noord-Holland en deels in Zuid-Holland.

Toelichting

Sinds de start van de populatiebeheer laat de populatie damherten in de leefgebieden NPZK en AWD-BN een dalende trend zien (Figuur 28). De doelstand van 200 damherten in leefgebied NPZK en 600-800 damherten in leefgebied AWD-BN is dit jaar nog niet behaald.

Figuur 28: Trend aantal getelde damherten in deelgebieden A en B. Deze grafiek bevat de aantallen geteld in het Noord-Hollandse én Zuid-Hollandse deel van de deelgebieden.

³ Dit aantal betreft het aantal beheerde damherten in deelgebied A en B. De laatste bevindt zich deels in Noord-Holland en deels in Zuid-Holland.

⁴ De cijfers over aanrijdingen met damherten voor 2023 zijn nog niet ontvangen van Stichting Wildaanrijdingen Nederland.

3 Faunabeheerplan ganzen incl. Schiphol

Geldende ontheffingen, vrijstellingen en opdrachten 2023⁵

Naam	Nummer	Diersoort	Periode	Werkgebied
Populatieontheffing - afschot	OD.357591	Brandgans	Gesloten	FBE Noord-Holland
		Grauwe gans	1 februari t/m 30 september	
		Grote Canadese gans		
		Hybride gans		
		Kleinste Canadese gans		
		Verwilderde boerengans		
Populatieontheffing - nestbehandeling	OD.357591	Brandgans	Gesloten	FBE Noord-Holland
		Grauwe gans	1 februari t/m 30 september	
		Grote Canadese gans		
		Hybride gans		
		Kleinste Canadese gans		
		Verwilderde boerengans		
Populatieontheffing - ruivangsten	OD.357591	Brandgans	Gesloten	FBE Noord-Holland
		Grauwe gans	1 mei t/m 31 juli	
		Grote Canadese gans		
		Hybride gans		
		Kleinste Canadese gans		
		Verwilderde boerengans		
Landelijke vrijstelling		Canadese gans	1 januari t/m 31 december	FBE Noord-Holland
Provinciale vrijstelling	836711/836731	Brandgans	1 januari t/m 31 december	FBE Noord-Holland
		Grauwe gans		
		Kolgans		
		Hybride gans		
		Verwilderde boerengans		
Provinciale opdracht	1151887/1151928	Nijlgans	1 januari t/m 31 december	FBE Noord-Holland

⁵ 'Bijlage 2: Ganzen' geeft de cijfers per WBE weer.

Besluit 10 (2018) – ruivangsten (Schiphol)	1045511/1063763 RUD.242274	Grauwe gans Verwilderde boerengans	1 mei tot 30 juli	0–20 km zone Schiphol
		Brandgans Canadese gans Kolgans Indische gans Nijlgans	1 mei tot 30 juli	0–10 km zone Schiphol
Besluit 11 (2018) – beheer (10–20 km Schiphol)	1045511/1063769 RUD.242279	Grauwe gans Hybride gans Verwilderde boerengans	1 januari t/m 31 december	10–20 km zone Schiphol
Besluit 12 (2018) – beheer (0–10 km Schiphol)	1045511/1063770 RUD.242286	Canadese gans Grauwe gans Hybride gans Indische gans Nijlgans Verwilderde boerengans	1 januari t/m 31 december (beheer)	0–10 km zone Schiphol
		Brandgans Kolgans	1 maart t/m 31 oktober (beheer)	
		Brandgans Kolgans Toendrarietgans	1 november t/m 31 februari (verjaging ondersteunend afschot)	
Besluit 13 (2018) – nestbehandeling (Schiphol)	1045511/1076299 RUD.242287	Grauwe gans Hybride gans Verwilderde boerengans	1 januari t/m 31 december	0–20 km zone Schiphol
		Brandgans Canadese gans Indische gans Kolgans Nijlgans		0–10 km zone Schiphol

3.1 Brandgans (onthefing & provinciale vrijstelling)

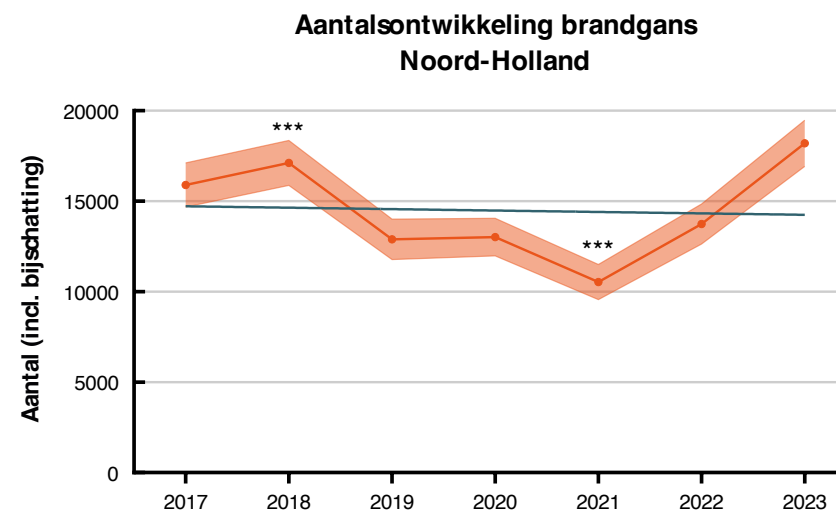
Overzicht brandgans in 2023

Telling		2023
Juli-telling		17.990

Beheer ⁶		2023
	#nesten	#gedood
Provinciale vrijstelling	54	2.203
1 januari t/m 31 december 2023		
Besluit 10 (2018) – Schiphol ruivangsten	-	0
1 mei t/m 30 juli 2023		
Besluit 12 (2018) – Schiphol afschot	-	87
1 januari t/m 31 december 2023		
Besluit 13 (2018) – Schiphol nestbehandeling	0	-
1 januari t/m 31 december 2023		
Totaal gedood	54	2.290

Toelichting

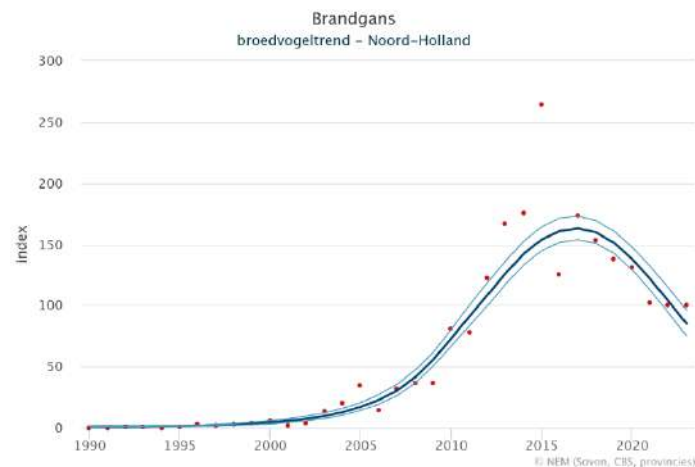
De juli-tellingen laat sinds 2017 een stabiele populatie zien (Figuur 29). De broedvogeltrend laat sinds 1990 een sterke toename zien, al is er de laatste 12 jaar een matige afname. De watervogeltrend heeft een sterke toename sinds 1980 en een matige toename in de laatste 12 jaar. (Figuur 30, Figuur 31).

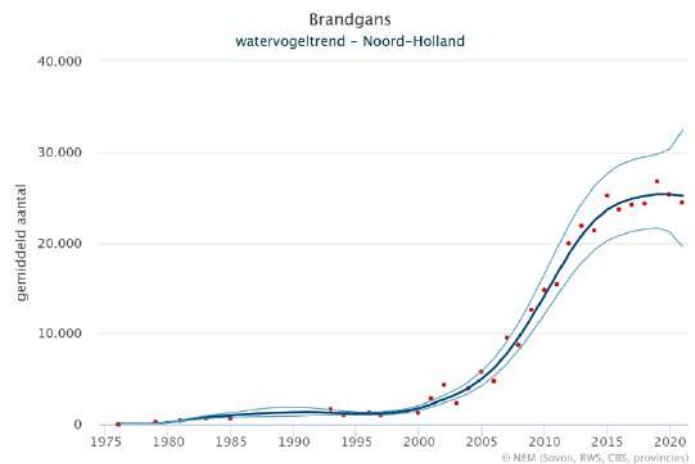
Figuur 29: Aantalsontwikkeling van de brandgans in Noord-Holland van 2017-2023. Analyse is uitgevoerd met TRIM3 op telgebied niveau.

* = p-waarde > 0,05; ** = p-waarde > 0,01; *** = p-waarde > 0,001.

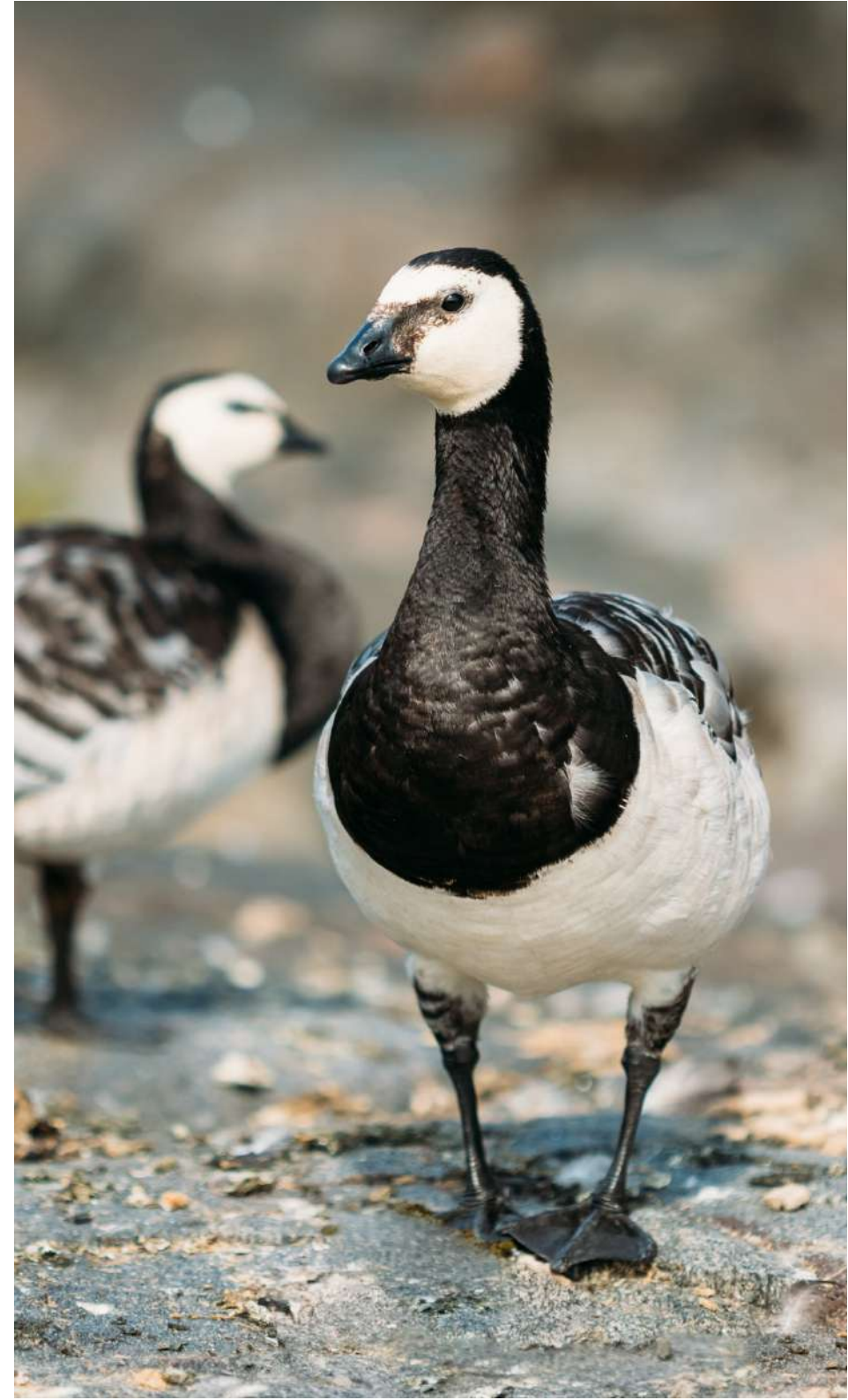
⁶ De populatie onthefing voor de brandgans was in 2023 gesloten

Figuur 30: Geïndexeerde trend van de brandgans als broedvogel in Noord-Holland, periode 1990-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 31: Aantalsontwikkeling van de brandgans als watervogel in Nederland, periode 1976-2021. Weergegeven is het seizoensgemiddelde (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn) en het 95% betrouwbaarheidsinterval van de trendlijn (licht gekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Watervogels (seizoen juli t/m juni) (Bron: Sovon).

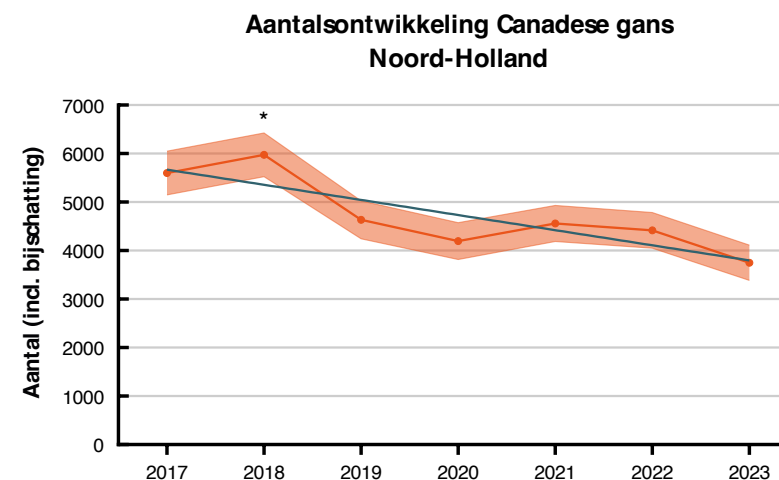
3.2 Canadese gans (onthefing & landelijke vrijstelling)

Overzicht Canadese gans in 2023

Telling		2023
Juli-telling		3.573
Beheer		2023
	#nesten	#gedood
Populatieonthefing – afschot + nestbehandeling	112	960
1 februari t/m 30 september 2023		
Populatieonthefing – ruivangsten	-	31
1 mei t/m 31 juli 2023		
Landelijke vrijstelling	-	94
1 januari t/m 31 december 2023		
Besluit 10 (2018) – Schiphol ruivangsten	-	5
1 mei t/m 30 juli 2023		
Besluit 12 (2018) – Schiphol afschot	-	194
1 januari t/m 31 december 2023		
Besluit 13 (2018) – Schiphol nestbehandeling	6	-
1 januari t/m 31 december 2023		
Totaal gedood	118	1.284

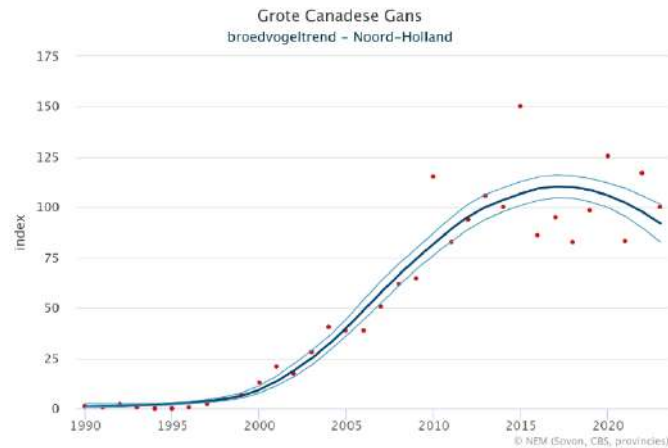
Toelichting

De juli-tellingen vertoont een matige maar significante afname vanaf 2017 (Figuur 32). De broed- en watervogel telling laten over de hele periode een sterke toename zien. Over de laatste 12 jaar is er een stabiele populatie in de broedvogel telling. Voor de watervogels is er over deze periode geen trend aantoonbaar (Figuur 33 en Figuur 34).

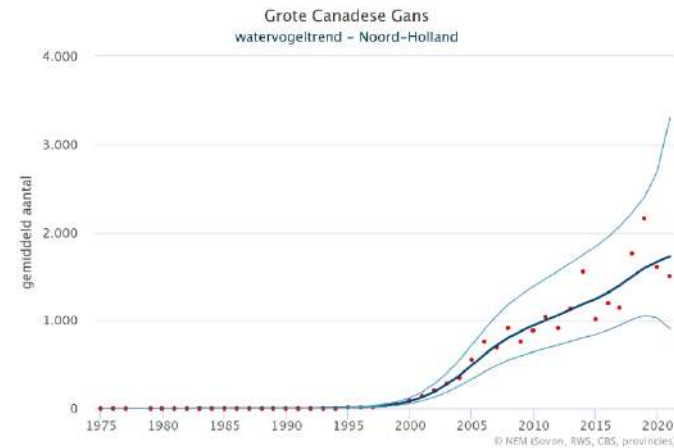

Figuur 32: Gedetailleerde aantalsontwikkeling van de Canadese gans in Noord-Holland van 2017-2023. Analyse is uitgevoerd met TRIM3 op telgebied niveau.

* = p-waarde > 0,05; ** = p-waarde > 0,01; *** = p-waarde > 0,001.

Figuur 33: Geïndexeerde trend van de Grote Canadese gans als broedvogel in Noord-Holland, periode 1990-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 34: Aantalsontwikkeling van de Grote Canadese gans als watervogel in Nederland, periode 1975-2021. Weergegeven is het seizoensgemiddelde (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn) en het 95% betrouwbaarheidsinterval van de trendlijn (lichtgekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Watervogels (seizoen juli t/m juni) (Bron: Sovon).

3.3 Grauwe gans (onthefing & provinciale vrijstelling)

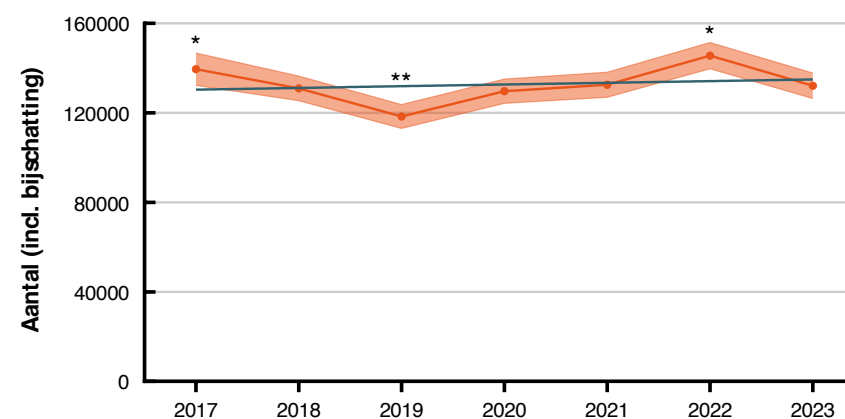
Overzicht grauwe gans in 2023

Telling		2023
Juli-telling		127.971
Beheer		2023
	#nesten	#gedood
Populatieonthefing – afschot + nestbehandeling	3.109	19.182
1 februari t/m 30 september 2023		
Populatieonthefing – ruivangsten	-	7.199
1 mei t/m 31 juli 2023		
Provinciale vrijstelling	-	1.161
1 januari t/m 31 december 2023		
Besluit 10 (2018) – Schiphol ruivangsten	-	3.143
1 mei t/m 30 juli 2023		
Besluit 11 (2018) – Schiphol afschot	-	13.345
1 januari t/m 31 december 2023		
Besluit 13 (2018) – Schiphol nestbehandeling	308	-
1 januari t/m 31 december 2023		
Totaal gedood	3.417	44.030

Toelichting

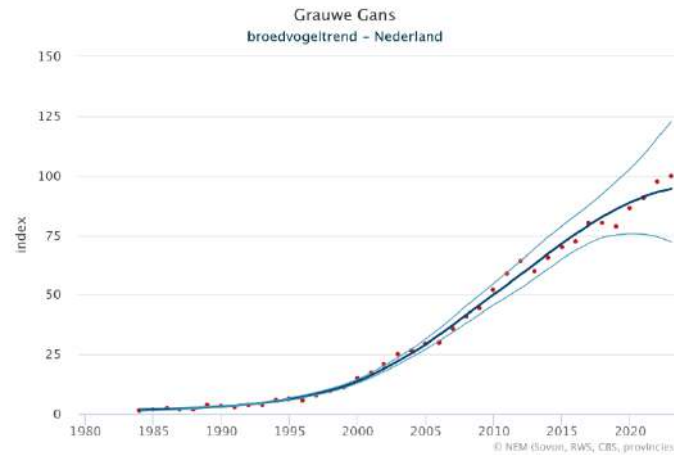
In de juli-tellingen tussen 2017-2023 een stabilisatie van de populatie grauwe ganzen te zien (Figuur 35). In de watervogeltrend van Sovon is de laatste 12 jaar is geen trend te zien (Figuur 36). De broedvogeltrend laat daarentegen een matige toename zien over deze periode (Figuur 37). Over de gehele periode laten de broed- en watervogel telling een sterke toename zien.

Aantalsontwikkeling grauwe gans
Noord-Holland

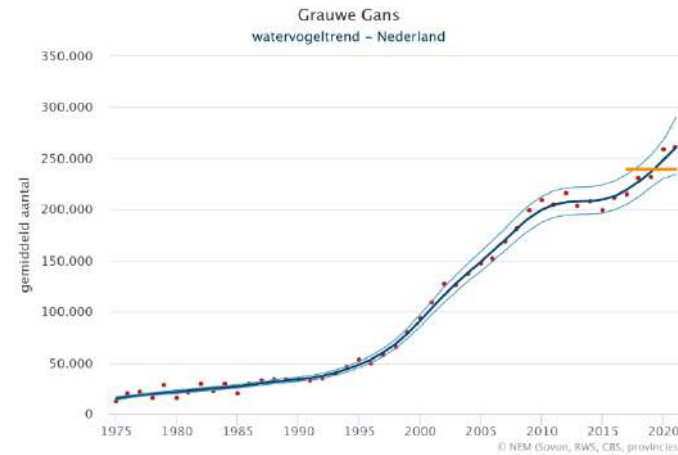

Figuur 35: Gedetailleerde aantalsontwikkeling van de grauwe gans in Noord-Holland van 2017-2023. Analyse is uitgevoerd met TRIM3 op telgebied niveau.

* = p-waarde > 0,05; ** = p-waarde > 0,01; *** = p-waarde > 0,001.

Figuur 36: Geïndexeerde trend van de grauwe gans als broedvogel in Noord-Holland, periode 1990-2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 37: Aantalsontwikkeling van de grauwe gans als watervogel in Nederland, periode 1975-2021. Weergegeven is het seizoensgemiddelde (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn) en het 95% betrouwbaarheidsinterval van de trendlijn (lichtgekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Watervogels (seizoen juli t/m juni) (Bron: Sovon).

3.4 Hybride gans (onthefing & provinciale vrijstelling)

Overzicht hybride gans in 2023

Telling		2023
Juli-telling		601
Beheer		2023
	#nesten	#gedood
Populatieonthefing – afschot + nestbehandeling	58	114
1 februari t/m 30 september 2023		
Populatieonthefing – ruivangsten	-	40
1 mei t/m 31 juli 2023		
Provinciale vrijstelling	-	4
1 januari t/m 31 december 2023		
Besluit 10 (2018) – Schiphol ruivangsten	-	0
1 mei t/m 30 juli 2023		
Besluit 11 (2018) – Schiphol afschot	-	56
1 januari t/m 31 december 2023		
Besluit 13 (2018) – Schiphol nestbehandeling	0	-
1 januari t/m 31 december 2023		
Totaal gedood	58	214

Toelichting

Er zijn onvoldoende datapunten om aan de hand van de juli-telling een populatietrend te weergeven. Ook berekent Sovon geen water- of broedvogeltrend voor de hybride gans.

3.5 Kolgans (onthefing & provinciale vrijstelling)

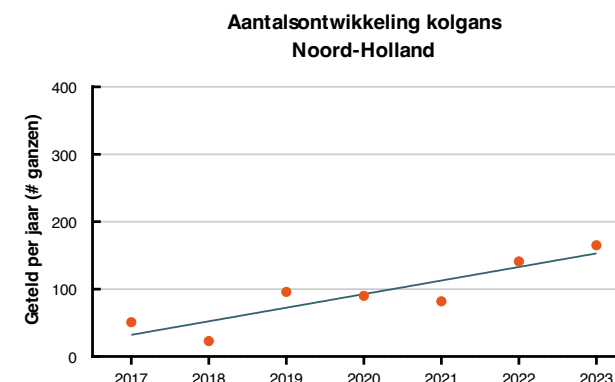
Overzicht kolgans in 2023

Telling		2023
Juli-telling		165

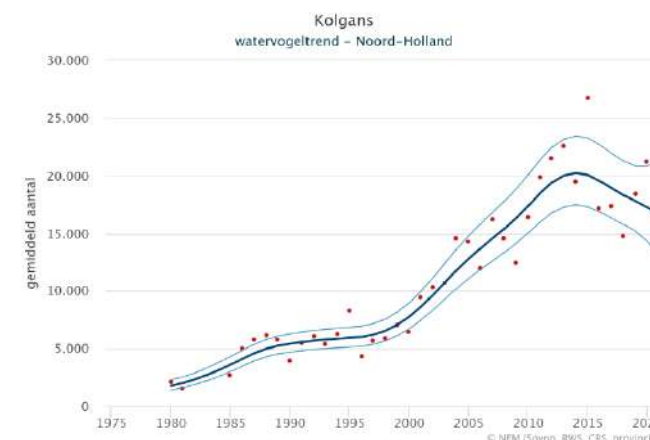
Beheer			2023
	#nesten	#gedood	
Provinciale vrijstelling	25	1.557	
1 januari t/m 31 december 2023			
Besluit 10 (2018) – Schiphol ruivangsten	-	0	
1 mei t/m 30 juli 2023			
Besluit 12 (2018) – Schiphol afschot	-	348	
1 januari t/m 31 december 2023			
Besluit 13 (2018) – Schiphol nestbehandeling	0	-	
1 januari t/m 31 december 2023			
Totaal gedood	25	1.905	

Toelichting

De juli-telling laat toenemende populatie zien (Figuur 38). De watervogel telling heeft de afgelopen 12 jaar een stabiele populatie. Over de gehele periode laat de watervogel telling een matige toename zien (Figuur 39).

Figuur 38: Aantalsontwikkeling van de kolgans in Noord-Holland van 2015-2023.

Figuur 39: Aantalsontwikkeling van de kolgans als watervogel in Nederland, periode 1980-2021. Weergegeven is het seizoensgemiddelde (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn) en het 95% betrouwbaarheidsinterval van de trendlijn (lichtgekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Watervogels (seizoen juli t/m juni) (Bron: Sovon).

3.6 Nijlgans (provinciale opdracht)

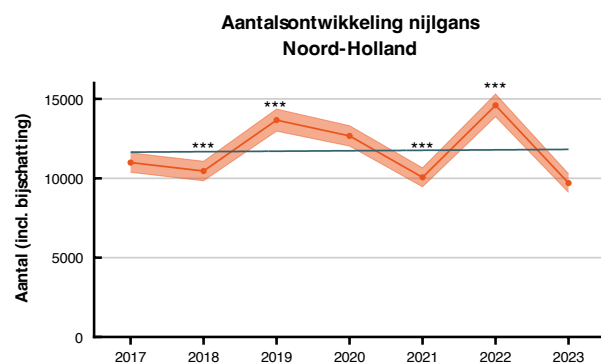
Overzicht nijlgans in 2023

Telling	2023
Juli-telling	9.465

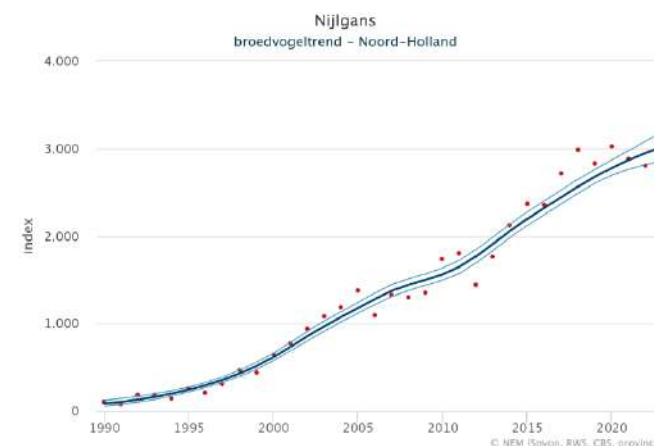
Beheer	2023	
	#nesten	#gedood
Provinciale opdracht	84	6.498
1 januari t/m 31 december 2023		
Totaal gedood	84	6.498

Toelichting

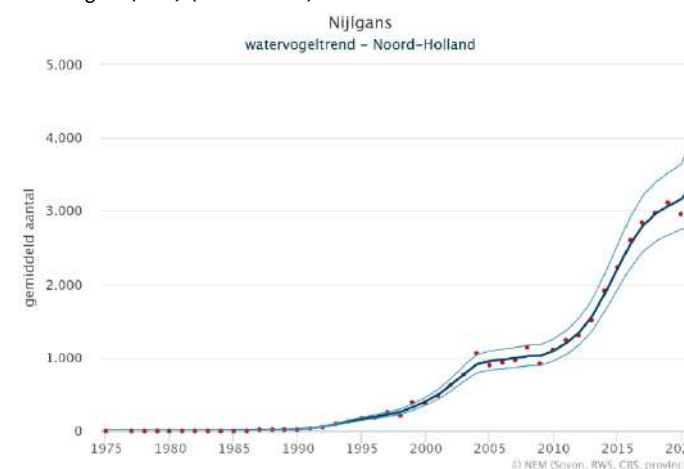
De juli-telling laat een stabiele populatie zien van 2017–2023 (Figuur 40). De broed- en watervogel telling laten beide een sterke toename zien over de gehele periode. In de laatste 12 jaar laat de watervogel telling ook een sterke toename zien, en de broedvogeltelling geen matige toename (Figuur 41, Figuur 42).

Figuur 40: Gedetailleerde aantalsontwikkeling van de nijlgans in Noord-Holland van 2017–2023. Analyse is uitgevoerd met TRIM3 op telgebied niveau. * = p-waarde > 0,05; ** = p-waarde > 0,01; *** = p-waarde > 0,001.

Figuur 41: Geïndexeerde trend van de nijlgans als broedvogel in Noord-Holland, periode 2007–2023. Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1990 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP) (Bron: Sovon).

Figuur 42: Aantalsontwikkeling van de nijlgans als watervogel in Nederland, periode 1983–2021. Weergegeven is het seizoensgemiddelde (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn) en het 95% betrouwbaarheidsinterval van de trendlijn (lichtgekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Meetnet Watervogels (seizoen juli t/m juni) (Bron: Sovon).

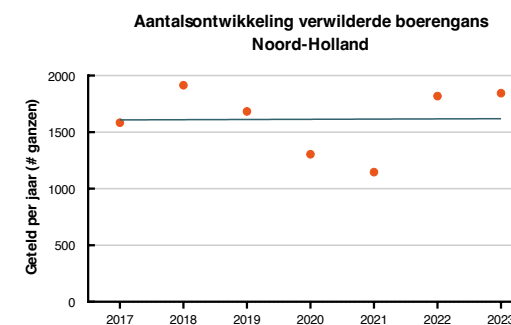
3.7 Verwilderde boerengans (onthefing & provinciale vrijstelling)

Overzicht verwilderde boerengans in 2023

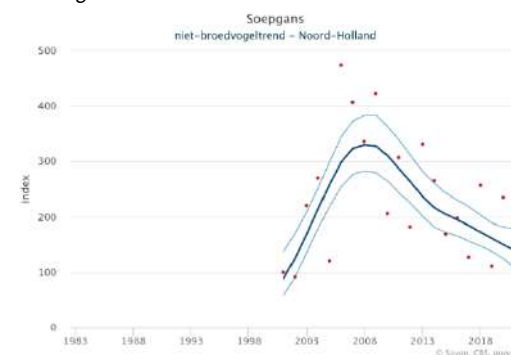
Telling		2023
Juli-telling		1.844
Beheer		2023
	#nesten	#gedood
Populatieonthefing – afschot + nestbehandeling	8	39
1 februari t/m 30 september 2023		
Populatieonthefing – ruivangsten	0	26
1 mei t/m 31 juli 2023		
Provinciale vrijstelling	-	16
1 januari t/m 31 december 2023		
Besluit 10 (2018) – Schiphol ruivangsten	0	6
1 mei t/m 30 juli 2023		
Besluit 11 (2018) – Schiphol afschot	-	32
1 januari t/m 31 december 2023		
Besluit 13 (2018) – Schiphol nestbehandeling	11	-
1 januari t/m 31 december 2023		
Totaal gedood	19	119

Toelichting

De juli-tellingen laten zien dat de populatie stabiel is (Figuur 43). In de niet-broedvogeltrend zien we een matige afname in de laatste 12 jaar. Over de gehele periode is de populatie stabiel (Figuur 44).

Figuur 43: Aantalontwikkeling van de verwilderde boerengans in Noord-Holland van 2017-2023.

Figuur 44: Geïndexeerde trend van de soeppgans als niet-broedvogel in Noord-Holland, periode 2001-2022. Weergegeven is de jaarlijkse index van de winterpopulatie in december (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn). Referentiejaar 1983 = 100%. Gebaseerd op het Punt Transect Telling project (PTT) (Bron: Sovon).

4 Faunabeheerplan ree

Geldende ontheffingen, vrijstellingen en opdrachten 2023

Naam	Nummer	Diersoort	Periode	Werkgebied
Provinciale opdracht - valwild	1286127/1286133	Damhert Ree	1 januari t/m 31 december	FBE Noord-Holland

4.1 Ree (opdracht)

Overzicht ree in 2023

Beheer	2023
	#gedood
Provinciale opdracht	-7
1 januari t/m 31 december 2023	
Totaal gedood	-

⁷ De cijfers over aanrijdingen met reeën voor 2023 zijn nog niet ontvangen van Stichting Wildaanrijdingen Nederland.

5 Natura 2000-gebieden

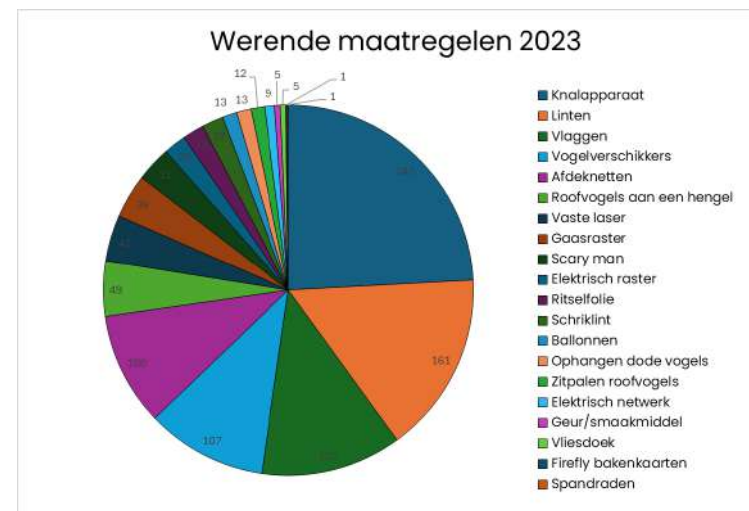
Overzicht beheer in Natura 2000-gebieden in 2023

Natura 2000-gebied	Brandgans		Canadese gans		Grauwe gans		Hybride gans		Kolgans		Nijlgans		Verwilderde boerengans	
	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood
Duinen en Lage Land Texel						5					1	10		
Eemmeer & Gooimeer Zuidoever					4	16								
Eilandspolder				11		11								
Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske		2	5		5	23				8		17		
Markermeer & IJmeer	16				45									
Naardermeer				2	105	46						8		
Oostelijke Vechtplassen			3	14	141	289					3	55		
Polder Westzaan				1		46						6		1
Polder Zeevang	1		2	24	184	514		1		3		230		
Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	4			6	6									
Totaal gedood	21	2	10	58	490	950		1		11	4	326		1

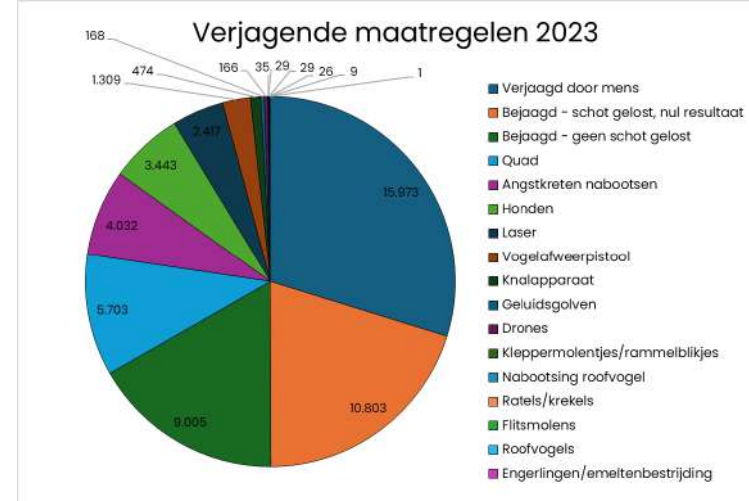
Natura 2000-gebied	Bruine rat	Fazant	Haas	Houtduif	Kauw	Meerkoet	Rosse stekelstaart	Vos	Wilde eend	Zwarte kraai
Eemmeer & Gooimeer Zuidoever								2		
Eilandspolder								6		
Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske		15	3						41	12
Oostelijke Vechtplassen							10		7	
Polder Westzaan			2					7		1
Polder Zeevang			24					2		
Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder					1					
Totaal gedood		15	29		1		10	17	48	13

6 Preventieve maatregelen

In FaunaSpot zijn in totaal 21 verschillende werende middelen ingezet en 17 verschillende verjagende middelen. De verjagende middelen betreffen maatregelen waarbij actief dieren zijn verjaagd en de werende middelen betreffen maatregelen om te voorkomen dat wilde dieren op een perceel komen. Veel ingezette werende middelen zijn het knalapparaat, linten, vlaggen, vogelverschrikkers en afdeknetten (Figuur 45). Veel verjagende maatregelen die zijn genomen, is het verjagen door de mens, of door te gaan bejagen, zonder hierbij een dier te hebben kunnen doden (Figuur 46).

Figuur 45: Aantal keer dat een werende maatregel is geregistreerd in FaunaSpot in 2023.

Figuur 46: Aantal keer dat een verjagende maatregelen is geregistreerd in FaunaSpot in 2023.

Bijlagen

Bijlage 1: Algemene soorten

Overzicht van het aantal gedode dieren en geraapte eieren per WBE in 2023	Bruine rat	Fazant	Haas	Houtduif	Kauw	Knobbel-zwaan	Konijn	Meerkoet	Vos	Wilde eend	Zwarte kraai	Zwarte rat		
	#gedood	#gedood	#gedood	#gedood	#gedood	#nesten	#gedood	#gedood	#gedood	#gedood	#nesten	#gedood	#gedood	
Amstelland		34	603	10	21	8	6	10	3	227		71		
Beemster	5	30	835	9	48		13	6	7	270	1	33		
De Dieen	61	31	161	9	22		5	18	24	248		46		
De Noordkop	214	32	1.057	130	123	1	20	6	2	39		86		
De Oude Kogge		11	1.861	76	74	8	51	218		1.240		33		
De Schermeer e.o.		22	410	13	32		9	20	8	366		8		
Gooi en Vechtstreek	3		37	15	2		4		25	138		16		
Grootgeestmerambacht	2	9	1.543	42	83	1	17	116	3	795		64		
Haarlemmermeer e.o.	217	103	686	35	149	1	46	647	2	804		47		
Het Grootslag	9	2	336	303	107		1	24	17	125		23	1	
IJmeer en Vechtstreek			123	25	2		64		12	53		23		
Laag Holland	9	82	215	2	20		31	1	10	343		15		
Noorder-Koggenland e.o.		36	1.532	119	96		30	2	255	9		22		
Noord-Kennemerland			93	3					20	59		13		
Spaarnwoude	29	3	100	5			4		25	15		4		
Texel	511	52	407	8	21					72		40		
Waterland e.o.	22	5	141	14	20		2		5	55		21		
Wieringermeer	170	110	892	27	198			7	26	563		79		
Wijcker- en Langemeer	193	62	464	25	224		3		17	374		35		
Zaanstreek e.o.	34	38	405	60	121			70	16	379		81		
Zuid-Kennemerland				7	2			2	5	2				
Totaal	1.479	662	11.901	937	1.365	19	302	13	1.396	273	7.492	1	760	1

Bijlage 2: Ganzen

Overzicht van het aantal geschoten ganzen en geraapte eieren per WBE in 2023	Brandgans		Canadese gans		Grauwe gans		Hybride gans		Kolgans		Nijlgans		Verwilderde boerengans	
	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood	#nesten	#gedood
Amstelland		46	3	64	121	1.031		1		202	30	295		2
Beemster	5	26	26	204	1.313	3.738		17		33	27	898		6
De Dieen		1.573		23	56	1.576		2		972		214	2	8
De Noordkop		39	1	73	150	1.683	4	18		19	3	377		1
De Oude Kogge	45	65	54	56	561	2.666	54	43	25	36	12	473	1	13
De Schermeer e.o.		55		169	19	2.234		13		34		513		11
Gooi en Vechtstreek		33	4	90	257	1.345		1		52	3	359		
Grootgeestmerambacht		36	4	89	198	1.442		8			1	330	2	9
Haarlemmermeer e.o.		6	2	58	48	1.467		9		5		345		8
Het Grootslag		4		35	18	300						28	3	
IJmeer en Vechtstreek				7		803		3		119		63		
Laag Holland	4	26	17	41	129	1.450		5		40	1	283		4
Noorder-Koggenland e.o.		120		68	185	1.675		9		85	2	98		2
Noord-Kennemerland		10		10		173						95		
Spaarnwoude			1	26	4	244		1		56		92		
Texel		63		8		2.315		1		28	1	427		3
Waterland e.o.		7	5	50	5	1.229				49		130		6
Wieringermeer		6		18	23	553		1				118		
Wijcker- en Langemeer		2	1	60	248	1.878		4		18	4	456	11	2
Zaanstreek e.o.		173		94	82	5.870		38		155		878		12
Zuid-Kennemerland				5		16				2		26		
Totaal	54	2.290	118	1.248	3.417	33.688	58	174	25	1.905	84	6.498	19	87